

main

April 24, 2023

1 Symulacja ciągów pseudolosowych, ich filtracja i analiza

1. Symulować szum biały o rozkładzie normlanym $N(5, 0.1)$.
2. Na podstawie otrzymanego ciągu obliczyć gęstość prawdopodobieństwa, dystrybuantę, a też wartość oczekiwaną, wariancję i funkcję kowariancyjną.
3. Przeprowadzić filtrację danych z wykorzystaniem filtru dolnoprzepustowego FIR (SOJ) o różnych parametrach.
4. Obliczyć gęstość prawdopodobieństwa, dystrybuantę, a też wartość oczekiwaną, wariancję i funkcję kowariancyjną sygnału wyjściowego. Porównać wyniki z p 2. Wyniki przedstawiać w postaci tablic oraz wykresów

2 Literatura

1. Snopkowski R. Symulacja stochastyczna AGH, Kraków, 2007.
2. Niemiro W. Symulacje stochastyczne i metody Monte Carlo, Uniw. Warszawski, 2013.
3. Cacho K., Bily M., Bukowski J. Random processs, analysis and simulation, 1988
4. Othes R.K., Enochson Analiza numeryczna szeregów czasowych, WNT, Warszawa, 1988

2.1 Importowanie potrzebnych bibliotek

```
[1]: import numpy as np
import matplotlib.pyplot as plt
from scipy.stats import norm, describe
import pandas as pd
```

2.2 1. Symulacja szumu białego o rozkładzie normlanym $N(5, 0.1)$.

2.2.1 Wytworzenie szumu białego o rozkładzie Gassowskim

```
[2]: #Default parameters to describe white noise
mu = 5
sigma = 0.1
k_1 = pow(10,3)      #Amount of samples to generate white noise
k_2 = pow(10,4)
k_3 = pow(10,5)
k_4 = pow(10,6)
```

```

k_5 = pow(10,7)

samples_k_1 = np.random.normal(mu, sigma, size=k_1)
samples_k_2 = np.random.normal(mu, sigma, size=k_2)
samples_k_3 = np.random.normal(mu, sigma, size=k_3)
samples_k_4 = np.random.normal(mu, sigma, size=k_4)
samples_k_5 = np.random.normal(mu, sigma, size=k_5)

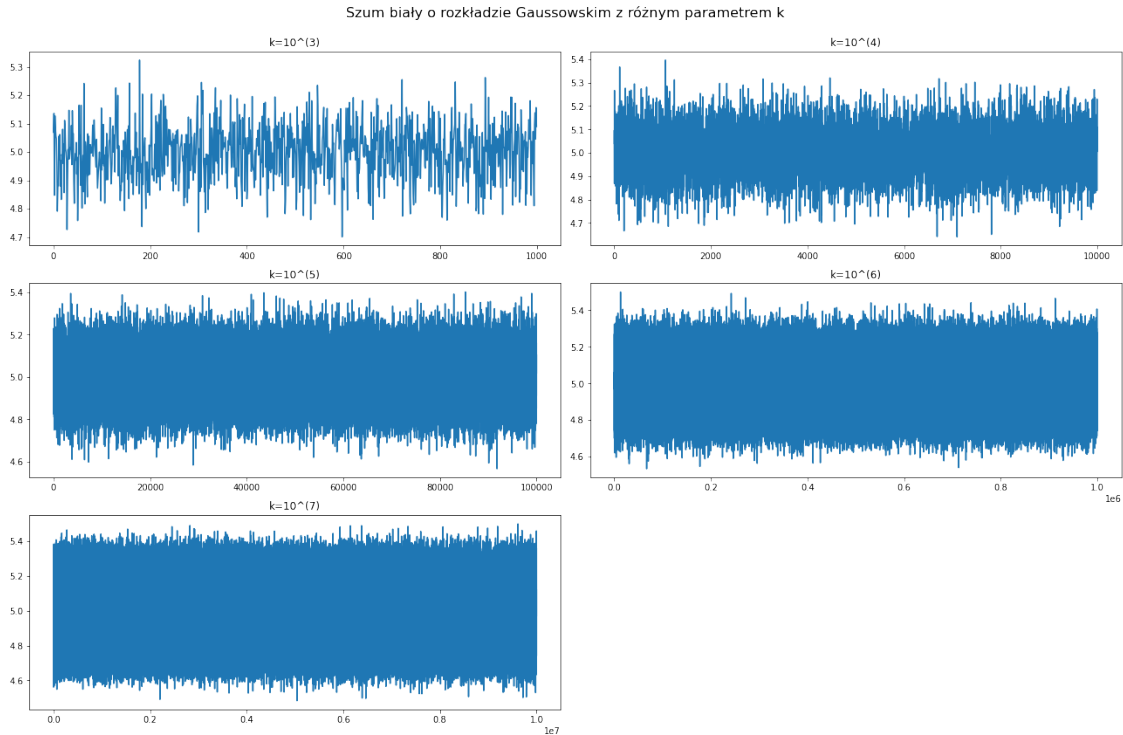
fig, axarr = plt.subplots(3, 2)
fig.set_figheight(12)
fig.set_figwidth(18)
fig.suptitle("Szum biały o rozkładzie Gaussowskim z różnym parametrem k",
    ↪fontsize=16)

axarr[0, 0].plot(samples_k_1)
axarr[0, 0].set_title('k=10^(3)')
axarr[0, 1].plot(samples_k_2)
axarr[0, 1].set_title('k=10^(4)')
axarr[1, 0].plot(samples_k_3)
axarr[1, 0].set_title('k=10^(5)')
axarr[1, 1].plot(samples_k_4)
axarr[1, 1].set_title('k=10^(6)')
axarr[2, 0].plot(samples_k_5)
axarr[2, 0].set_title('k=10^(7)')
axarr[2, 1].set_visible(False)

# Tight layout often produces nice results
# but requires the title to be spaced accordingly
fig.tight_layout()
fig.subplots_adjust(top=0.92)

plt.show()

```


Powyższy wygenerowany diagram prezentuje szum biały składającego się z określonej liczby próbek zadeklarowanej w zmiennej $samples_k\{i\}$. Szum biały jest rodzajem szumu akustycznego, który posiada całkowicie płaskie widmo. W procesie stochastycznym szum biały to ciąg nieskorelowanych zmiennych losowych o zerowej wartości oczekiwanej i stałej wariancji (czyli biały szum to proces kowariancyjnie stacjonarny) oraz w sensie ścisłym to biały szum w którym nieskorelowanie wzmianiamy do niezależności. Biały szum jest tak zwaną „cegielką” podczas konstrukcji procesów stochastycznych.

2.2.2 Wyświetlenie histogramu szumu białego o charakterze Gaussowskim dla różnych k

```
[3]: def display_hist(samples, k):
    delta_x_1=1
    delta_x_2=0.6
    delta_x_3=0.3
    delta_x_4=0.1

    fig, axarr = plt.subplots(2, 2)
    fig.set_figheight(12)
    fig.set_figwidth(18)
    fig.suptitle("Histogram szumu białego z różną wartością  $\Delta x$  dla k={}".
    ↪format(k), fontsize=16)

    axarr[0, 0].hist(samples, bins=int(6/delta_x_1))
```

```

axarr[0, 0].set_title('Δx=1')
axarr[0, 1].hist(samples, bins=int(6/delta_x_2))
axarr[0, 1].set_title('Δx=0,6')
axarr[1, 0].hist(samples, bins=int(6/delta_x_3))
axarr[1, 0].set_title('Δx=0,3')
axarr[1, 1].hist(samples, bins=int(6/delta_x_4))
axarr[1, 1].set_title('Δx=0,1')

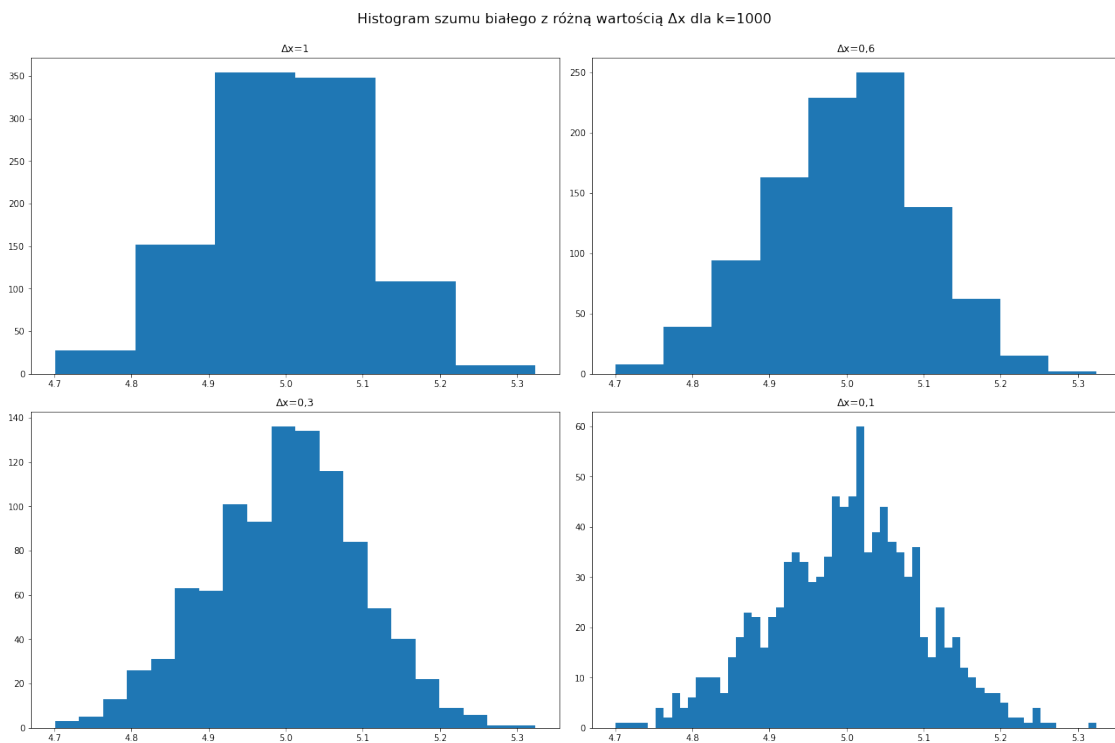
# Tight layout often produces nice results
# but requires the title to be spaced accordingly
fig.tight_layout()
fig.subplots_adjust(top=0.92)

plt.show()

```

$k=10^3$

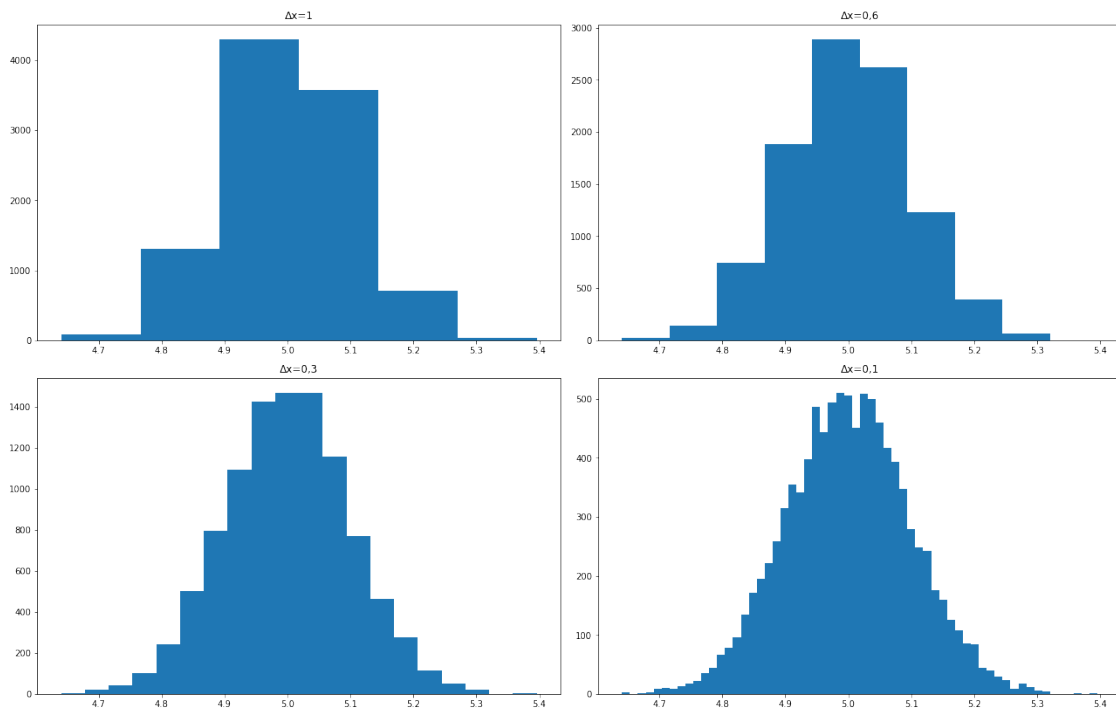
```
[4]: display_hist(samples_k_1, k_1)
```


$k=10^4$

```
[5]: display_hist(samples_k_2, k_2)
```

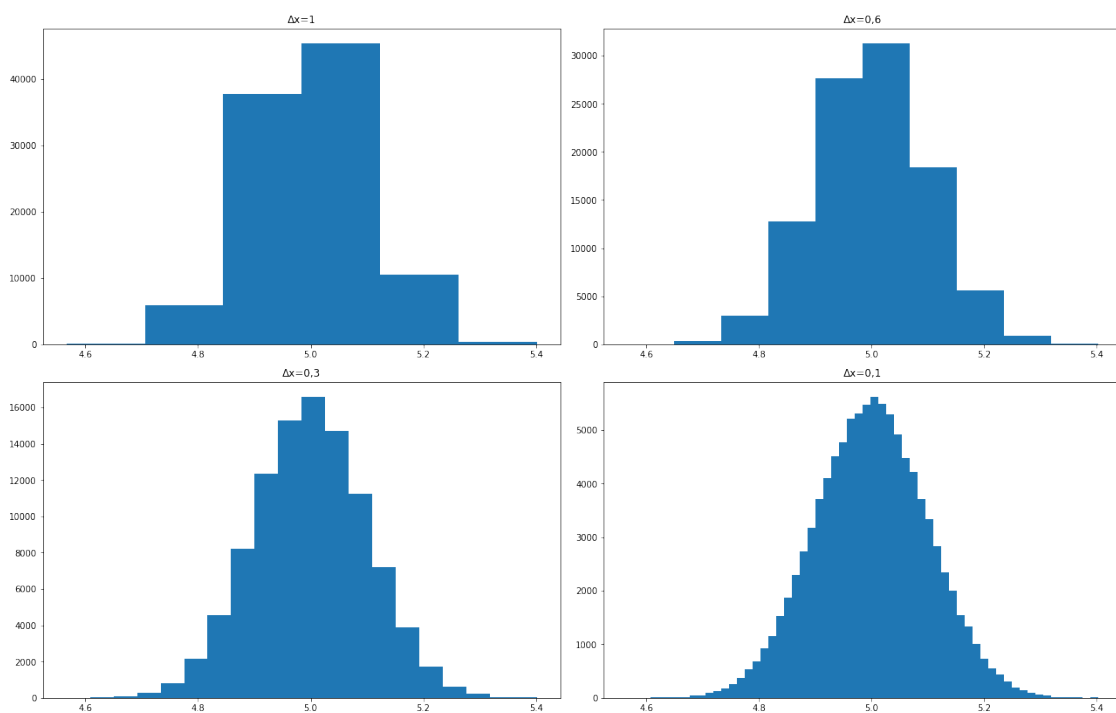
Histogram szumu białego z różną wartością Δx dla $k=10000$

$k=10^5$

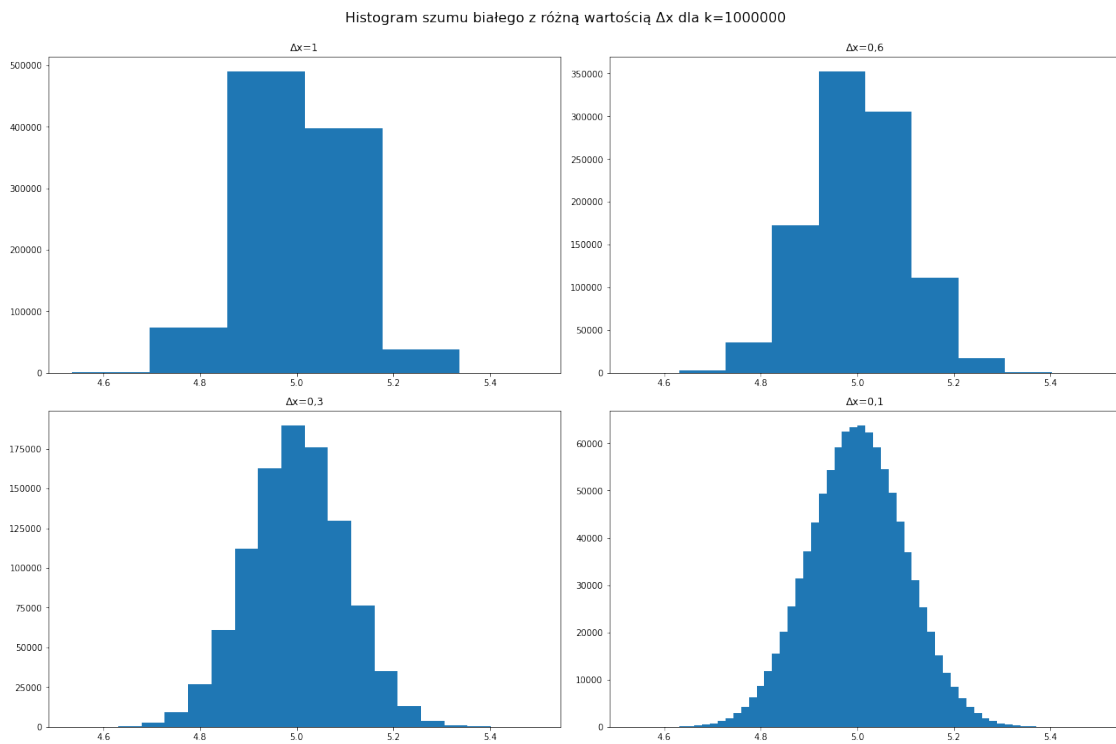
```
[6]: display_hist(samples_k_3, k_3)
```

Histogram szumu białego z różną wartością Δx dla $k=100000$

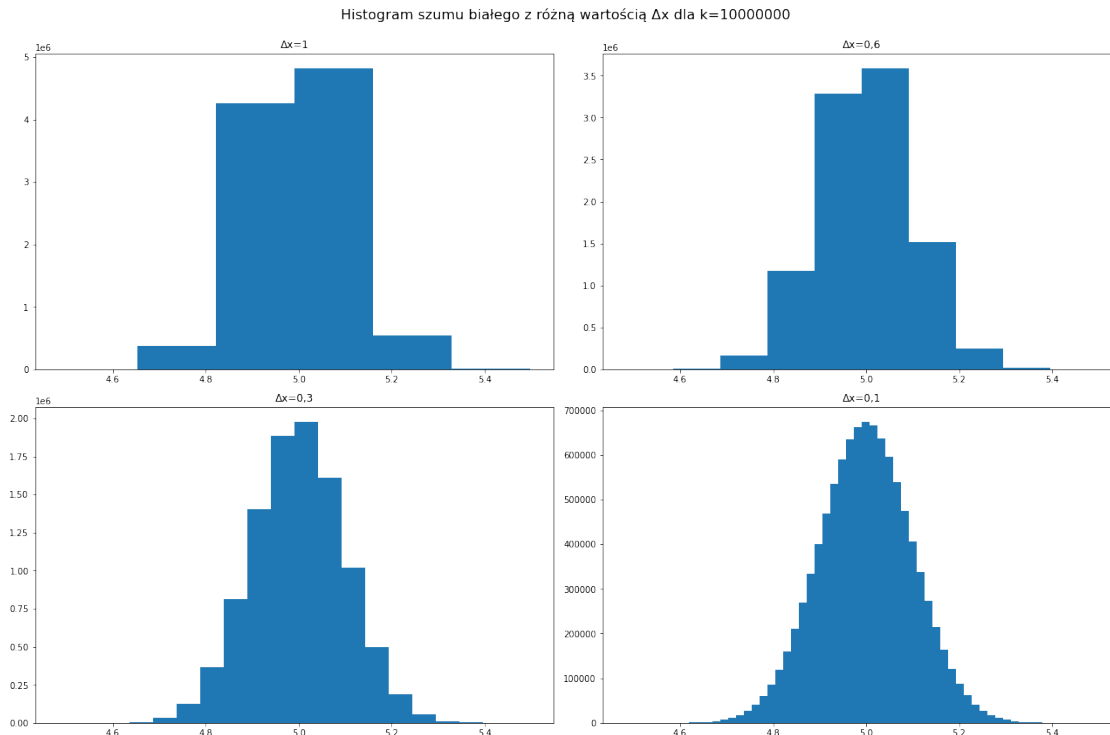
$k=10^6$

```
[7]: display_hist(samples_k_4, k_4)
```


$k=10^7$

```
[8]: display_hist(samples_k_5, k_5)
```


2.3 2. Na podstawie otrzymanego ciągu obliczyć gęstość prawdopodobieństwa, dystrybuantę, a też wartość oczekiwaną, wariancję i funkcję kowariancyjną.

2.3.1 Obliczenie gęstości prawdopodobieństwa

Gęstość prawdopodobieństwa (ang. probability density function) to funkcja, która opisuje rozkład prawdopodobieństwa zmiennej losowej X . Gęstość prawdopodobieństwa może być używana do obliczenia prawdopodobieństwa wystąpienia wartości zmiennej losowej w określonym przedziale. W przeciwieństwie do dystrybuanty, gęstość prawdopodobieństwa nie jest równa prawdopodobieństwu, lecz określa szybkość zmian prawdopodobieństwa zmiennej losowej wokół danej wartości.

$$f(x) = \frac{1}{\sqrt{2\pi\sigma^2}} e^{-\frac{(x-\mu)^2}{2\sigma^2}}$$

Uwaga aby wyświetlić gęstość prawdopodobieństwa należy posortować najpierw tablicę. Wytlumaczenie w linku poniżej

<https://stackoverflow.com/questions/71296986/how-to-draw-the-probability-density-function-pdf-plot-in-python>

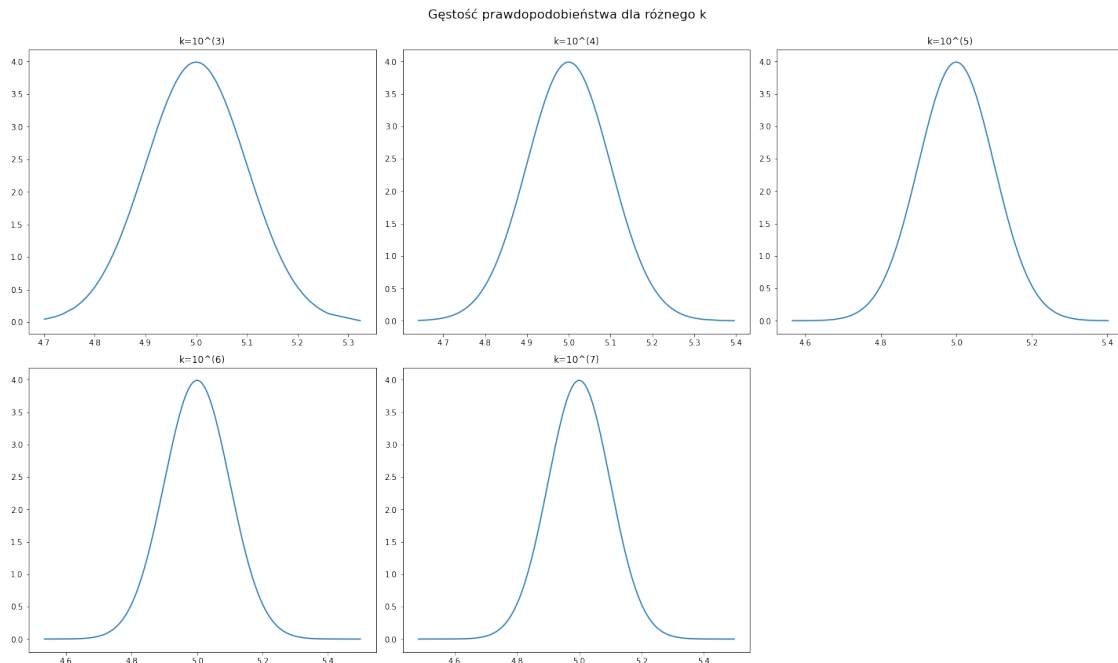
```
[9]: def probability_pdf(samples):
      sort_samples = np.sort(samples)
      probability_pdf = norm.pdf(sort_samples, mu, sigma)
      return probability_pdf
```

```
[10]: fig, axarr = plt.subplots(2, 3)
fig.set_figheight(12)
fig.set_figwidth(20)
fig.suptitle("Gęstość prawdopodobieństwa dla różnego k", fontsize=16)

axarr[0, 0].plot(np.sort(samples_k_1), probability_pdf(samples_k_1))
axarr[0, 0].set_title('k=10^(3)')
axarr[0, 1].plot(np.sort(samples_k_2), probability_pdf(samples_k_2))
axarr[0, 1].set_title('k=10^(4)')
axarr[0, 2].plot(np.sort(samples_k_3), probability_pdf(samples_k_3))
axarr[0, 2].set_title('k=10^(5)')
axarr[1, 0].plot(np.sort(samples_k_4), probability_pdf(samples_k_4))
axarr[1, 0].set_title('k=10^(6)')
axarr[1, 1].plot(np.sort(samples_k_5), probability_pdf(samples_k_5))
axarr[1, 1].set_title('k=10^(7)')
axarr[1, 2].set_visible(False)

# Tight layout often produces nice results
# but requires the title to be spaced accordingly
fig.tight_layout()
fig.subplots_adjust(top=0.92)

plt.show()
```


2.3.2 Obliczenie dystrybuanty

Dystrybuanta - (ang. cumulative distribution function) to funkcja matematyczna, która określa prawdopodobieństwo, że losowo wybrana zmienna losowa X jest mniejsza lub równa danej wartości x , tzn. $F(x) = P(X \leq x)$. Dystrybuanta może być użyta do określenia takich wartości jak kwantyle (np. mediana) oraz do badania asymetrii i ogona rozkładu zmiennej losowej.

$$F(x) = \frac{1}{2} \left[1 + \operatorname{erf} \left(\frac{x - \mu}{\sigma\sqrt{2}} \right) \right]$$

Podobnie jak dla obliczenia gęstości prawdopodobieństwa najpierw należało skorzystać z posortowanych wcześniej danych w tablicy `samples` <https://stackoverflow.com/questions/24788200/calculate-the-cumulative-distribution-function-cdf-in-python>

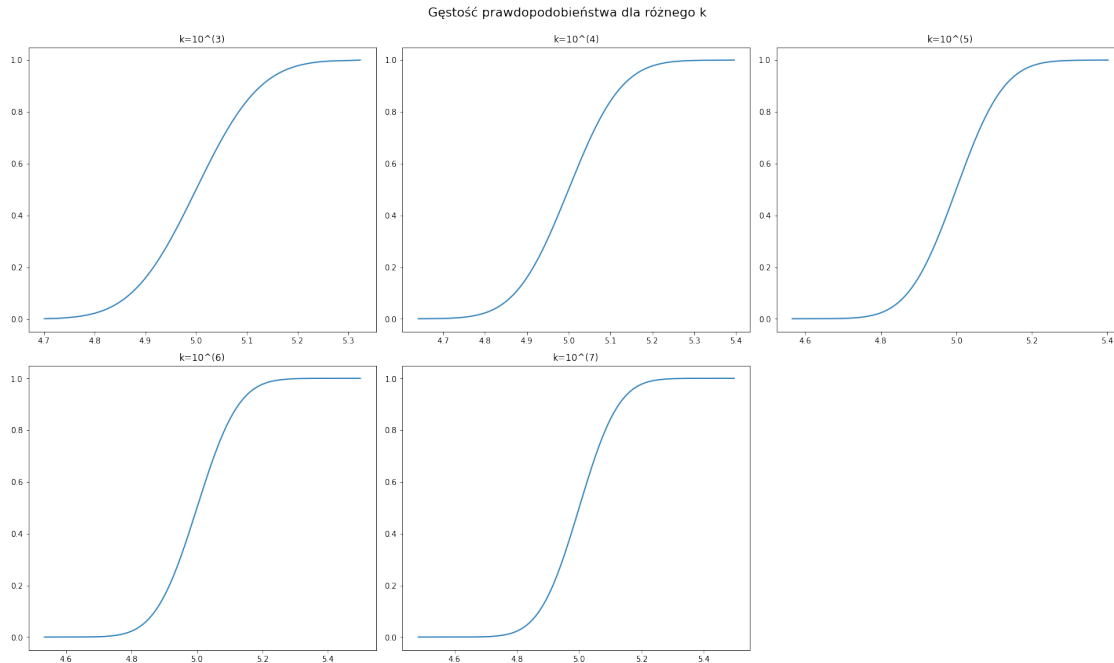
```
[11]: def norm_cdf(samples):
        sort_samples = np.sort(samples)
        norm_cdf = norm.cdf(sort_samples, mu, sigma)
        return norm_cdf

[12]: fig, axarr = plt.subplots(2, 3)
fig.set_figheight(12)
fig.set_figwidth(20)
fig.suptitle("Gęstość prawdopodobieństwa dla różnego k", fontsize=16)

axarr[0, 0].plot(np.sort(samples_k_1), norm_cdf(samples_k_1))
axarr[0, 0].set_title('k=10^(3)')
axarr[0, 1].plot(np.sort(samples_k_2), norm_cdf(samples_k_2))
axarr[0, 1].set_title('k=10^(4)')
axarr[0, 2].plot(np.sort(samples_k_3), norm_cdf(samples_k_3))
axarr[0, 2].set_title('k=10^(5)')
axarr[1, 0].plot(np.sort(samples_k_4), norm_cdf(samples_k_4))
axarr[1, 0].set_title('k=10^(6)')
axarr[1, 1].plot(np.sort(samples_k_5), norm_cdf(samples_k_5))
axarr[1, 1].set_title('k=10^(7)')
axarr[1, 2].set_visible(False)

# Tight layout often produces nice results
# but requires the title to be spaced accordingly
fig.tight_layout()
fig.subplots_adjust(top=0.92)

plt.show()
```


2.3.3 Obliczenie wartości oczekiwanej

Wartość oczekiwana - (ang. expected value) to średnia wartość zmiennej losowej X . Można ją wyznaczyć przez pomnożenie każdej wartości zmiennej losowej przez jej prawdopodobieństwo i zsumowanie tych wartości. Wartość oczekiwana jest jednym z najważniejszych parametrów opisujących zmienną losową, ponieważ pozwala na określenie, jakiej wartości można oczekiwać, gdy zmienna losowa zostanie wielokrotnie pomierzona.

$$E(X) = \int_{-\infty}^{\infty} x f(x) dx$$

Wytłumaczone na filmiku jak w pythonie obliczać wartość oczekiwaną oraz wariancję
<https://www.youtube.com/watch?v=ikcUBqELZVU>

```
[13]: #Dla k=10^(3)
expected_value_k1 = describe(samples_k_1).mean
#Dla k=10^(4)
expected_value_k2 = describe(samples_k_2).mean
#Dla k=10^(5)
expected_value_k3 = describe(samples_k_3).mean
#Dla k=10^(6)
expected_value_k4 = describe(samples_k_4).mean
#Dla k=10^(7)
expected_value_k5 = describe(samples_k_5).mean
```

2.3.4 Obliczenie wariancji

Wariancja - w procesach stochastycznych to miara zmienności losowej zmiennej w czasie. Jest to średnia arytmetyczna kwadratów odchyłeń wartości losowej zmiennej od jej wartości oczekiwanej w ciągu określonego czasu. Innymi słowy, wariancja procesu stochastycznego mierzy, jak bardzo zmieniają się wartości zmiennej losowej w czasie, i określa, jak bardzo trajektoria procesu różni się od średniej trajektorii. Im większa wariancja, tym większa zmienność w trajektorii procesu, a tym samym większa szansa na wystąpienie dużych odchyłeń od wartości oczekiwanej. Wariancja jest jednym z podstawowych parametrów charakteryzujących proces stochastyczny i jest istotnym narzędziem w analizie i modelowaniu procesów losowych. W praktyce, często używa się także odchylenia standardowego, które jest pierwiastkiem kwadratowym z wariancji i wyraża się w tych samych jednostkach co zmienna losowa.

$$\text{Var}(X) = E[(X - E(X))^2] = \int_{-\infty}^{\infty} (x - E(X))^2 f(x) dx$$

```
[14]: #Dla k=10^(3)
      variance_k1 = describe(samples_k_1).variance
      #Dla k=10^(4)
      variance_k2 = describe(samples_k_2).variance
      #Dla k=10^(5)
      variance_k3 = describe(samples_k_3).variance
      #Dla k=10^(6)
      variance_k4 = describe(samples_k_4).variance
      #Dla k=10^(7)
      variance_k5 = describe(samples_k_5).variance
```

Podsumowanie obliczeń wartości oczekiwanej oraz kowariancji względem różnych k

```
[15]: dict = {'k' : ['k^(3)', 'k^(4)', 'k^(5)', 'k^(6)', 'k^(7)'],
              'wartość oczekiwana' : [expected_value_k1, expected_value_k2,
              ↪expected_value_k3, expected_value_k4, expected_value_k5],
              'wariancja' : [variance_k1, variance_k2, variance_k3, variance_k4,
              ↪variance_k5]}
      df = pd.DataFrame(dict)

      df.style
```

```
[15]: <pandas.io.formats.style.Styler at 0x2b48bbf8940>
```

2.3.5 Obliczenie funkcji kowariancyjnej

Funkcja kowariancyjna - (ang. covariance function) to funkcja, która opisuje zależność między dwiema zmiennymi losowymi X i Y. Funkcja kowariancyjna określa, czy zmienne losowe X i Y są skorelowane (czy zmieniają się razem) lub niezależne (czy zmieniają się niezależnie od siebie). W przypadku zmiennych losowych niezależnych funkcja kowariancyjna wynosi 0, a w przypadku zmiennych losowych skorelowanych funkcja kowariancyjna może być dodatnia lub ujemna.

$$\text{Cov}(X_i, X_j) = \begin{cases} \sigma^2 & i = j \\ 0 & i \neq j \end{cases}$$

gdzie X_i i X_j to próbki szumu białego, a σ^2 to wariancja szumu białego.

```
[16]: def covariance(samples, k):
      # Substitute DC component noise signal from samples
      substitute_mu_value = samples - mu
      # Compute covariance function
      cov = np.correlate(substitute_mu_value, substitute_mu_value, mode='full') / k
      return cov
```

```
[28]: fig, axarr = plt.subplots(1, 2)
      fig.set_figheight(12)
      fig.set_figwidth(22)
      fig.suptitle("Funkcja kowariancyjna dla różnego k", fontsize=16)

      axarr[0].plot(covariance(samples_k_1, k_1))
      axarr[0].set_title('k=10^(3)')
      axarr[1].plot(covariance(samples_k_2, k_2))
      axarr[1].set_title('k=10^(4)')

      # Tight layout often produces nice results
      # but requires the title to be spaced accordingly
      fig.tight_layout()
      fig.subplots_adjust(top=0.92)

      plt.show()
```

